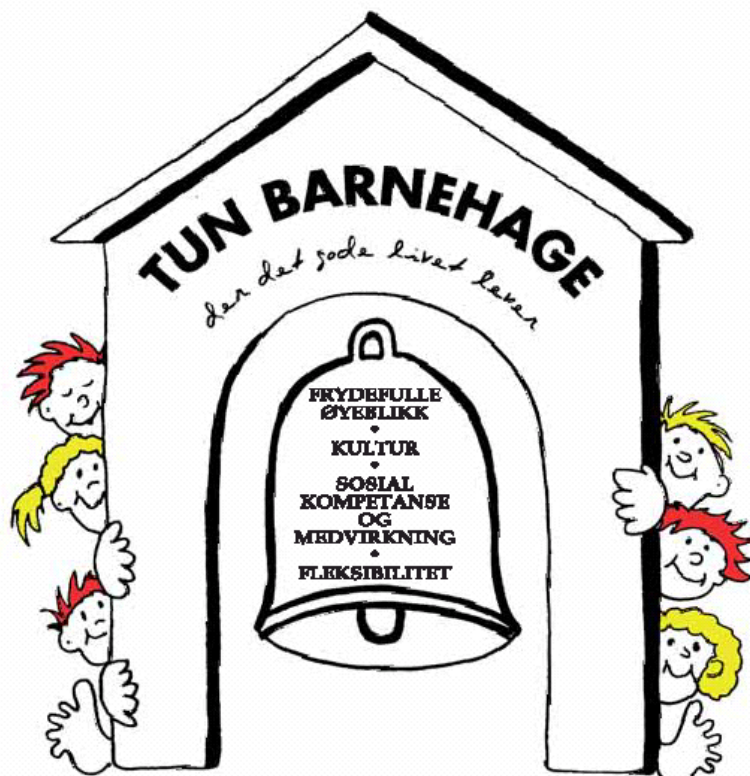

Larvik
kommune

Årsplan 2020-2021

Tun barnehage

«...der det gode livet lever...»

Innholdsfortegnelse

• Velkommen til Tun barnehage	side 3
• Kontakt informasjon	side 4
• Organisering	side 5
• Rammer for barnehagens drift	side 6
• Barnehagens verdier og holdninger	side 7
• Barnehagens formål og innhold	
- Omsorg	side 9
- Lek	side 10
- Danning	side 10
- Læring	side 11
- Vennskap og fellesskap	side 13
• Barns medvirkning	side 14
• Samarbeid med barnas hjem	side 15
• Overganger	
- Når barnet begynner i barnehagen	side 16
- Når barnet bytter avdeling	side 17
- Når barnet begynner på skolen	side 17
• Barnehagens arbeidsmåter	
- Progresjon	side 18
- Digital praksis	side 18
- Planlegging, vurdering og dokumentasjon	side 19
- Tilrettelegging av det almennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte	side 19
• Observasjon i Tun barnehage	side 20
• Barnehagens samarbeidspartnere	side 21
• Barnehagens fagområder	
- Kommunikasjon, språk og tekst	side 22
- Kropp, bevegelse, mat og helse	side 23
- Kunst, kultur og kreativitet	side 23
- Natur, miljø og teknologi	side 24
- Antall, rom og form	side 24
- Etikk, religion og filosofi	side 25
- Nærmiljø og samfunn	side 25
• Satsingsområder i Tun 2020-2021	side 26
- Bærkraftig utvikling	side 27
- Språkløyper	side 28
- VIS = vennskap + inkludering + sosial kompetanse	side 29
- Helse og livsmestring	side 31
• Tradisjoner og merkedager i Tun barnehage	side 32

Velkommen til Tun barnehage

Tun barnehage startet opp i 1979. Mye spennende og utviklende har skjedd siden den gang. Vi har gått fra å være en 1 avdelings barnehage, til å bli en barnehage med 4 avdelinger med lokaliteter i Hvarnes og Kvelde. Vår kultur er preget av nærhet til hverandre og våre brukere. Vi ønsker å være en barnehage i kontinuerlig positiv endring og utvikle oss i møte med andre.

I dag ligger Tun barnehage inn under kommunalområdet «Oppvekst og kvalifisering» med kommunalsjef Jan Erik Norder som øverste leder. Virksomhetsleder for de kommunale barnehagene i Larvik heter Anja Sterner. For oss handler det om å høre til «Oppvekst og kvalifisering» om å bruke hverandres kompetanse, være i utvikling og sette i gang gode tiltak til det beste for barn. Vi er opptatt av en helhetlig pedagogisk tenkemåte i vårt arbeid og er sammen om å utvikle barn og unge som skal ha det godt, mestre sine liv og bli aktive samfunnsborgere.

I Tun barnehage har vi et personale med lang erfaring og et høyt kompetansenivå. Vi jobber daglig for å skape en god barnehage som er orientert mot det samfunnet vi er en del av. Vi er en læringsarena hvor barn får positive og allsidige opplevelser, kunnskaper og erfaringer, samt tro på seg selv og egne evner.

I årsplanen vår skriver vi litt om hvilke styringsdokumenter vi forholder oss til, og hvordan vi fortolker disse for å gi barna en meningsfull og god hverdag. Vi er opptatt av et godt og tett samarbeid med våre foreldre. Vi forventer at foreldrene i Tun barnehage engasjerer seg, stiller opp i hverdagen og gir oss tilbakemeldinger. På den måten er vi sammen om å gjøre Tun til en god barnehage.

Vi håper at dere tar dere tid til å lese igjennom årsplanen. Her finner dere viktig informasjon om barnas hverdag i Tun barnehage. Vi ser fram til et år fylt med muligheter, opplevelser, engasjement, positivitet, glede, humor, lek, moro og ikke minst frydefulle og magiske øyeblikk med barna!

God lesning!

Vennlig hilsen personalet i Tun barnehage

***«Det er to varige gaver vi kan gi barna. Det ene er røtter det andre er vinger»
William Hodding Carter jr.***

Barnehagens åpningstider:

- ❖ Tun barnehage, avdeling i Hvarnes har åpent mandag til fredag kl. 06.45-17.00.
- ❖ Tun barnehage, avdelinger i Kvelde har åpent mandag til fredag kl. 06.30-16.45.

Vi har holder åpent mellom jul og nyttår og i påskeuka etter behov. Julaften, nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.00.

Kommunestyret i Larvik har vedtatt at vi skal ha sommerstengt i 3 uker. I 2020 hadde vi stengt i uke 28, 29 og 30.

Våre telefonnummer:

Telefon styrer:	98 23 12 81
Telefon kontor:	98 23 12 81
Telefon avdeling Hvarnes:	98 23 19 59
Telefon avdeling Huskestua:	98 22 56 26
Telefon avdeling Trollstua:	98 22 56 38
Telefon avdeling Veslestua:	98 22 56 37

E-post adresse:

heidi.bjork@larvik.kommune.no

Vår postadresse er:

Tun barnehage
Postboks 2020
3255 Larvik

Vår besøksadresse er:

Tun barnehage, Hvarnes
Hedrumveien 2699
3282 Kvelde

Tun barnehage, Kvelde
Kveldeveien 241
3282 Kvelde

For mer info om vårt tjenestetilbud gå inn på hjemmesiden til Larvik kommune:

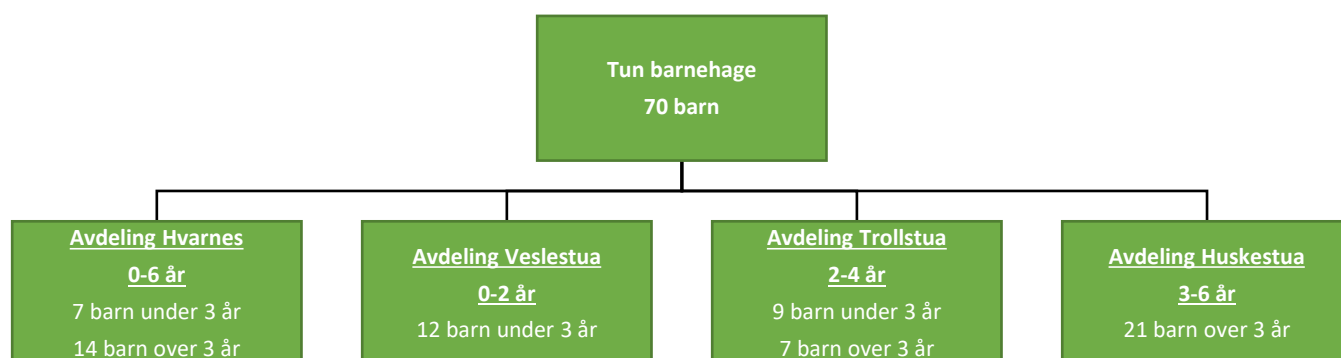
<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/>

Tun barnehage

Tun barnehage er en kommunal barnehage som eies og drives av Larvik kommune. Barnehagen har fire avdelinger. En avdeling ligger i Hvarnes (tidligere Hvarnes barnehage) og tre avdelinger ligger i Kvelde. Vi har et trygt og rikt nærmiljø rundt oss, som vi bruker aktivt året rundt. Fysisk aktivitet, lek og læring i skogen og nærmiljøet hører vår hverdag til. Tun barnehage er en læringsarena hvor barn får positive og varierte opplevelser, kunnskaper, erfaringer, bygger vennskap og gode relasjoner, tro på seg selv og egne evner.

Organisering av avdelinger

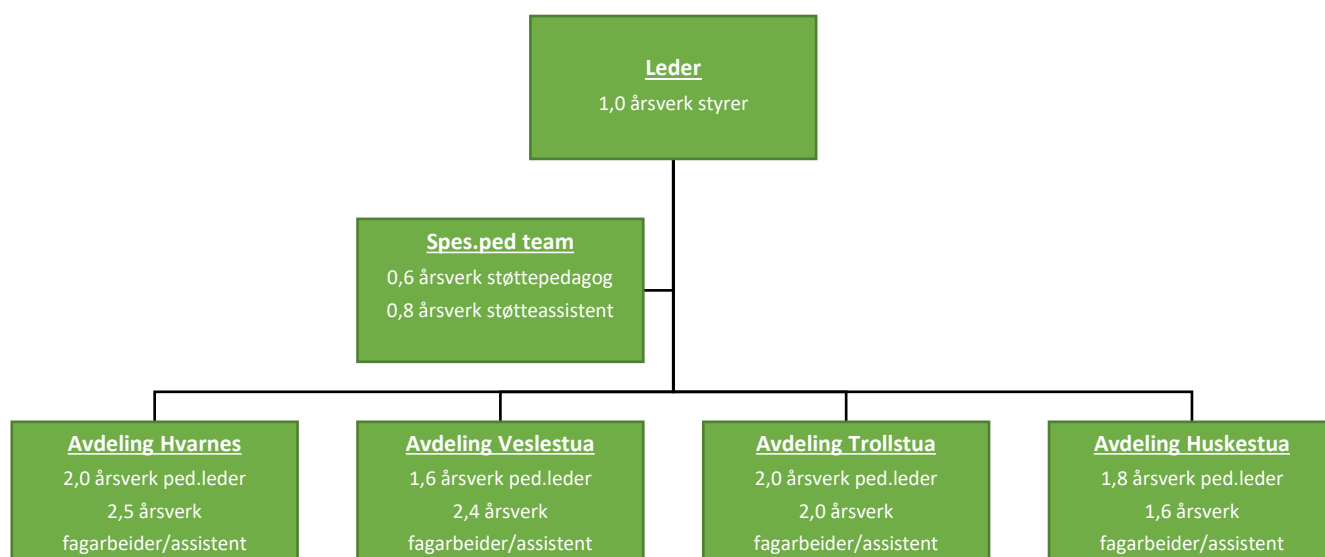
Tun barnehage gir barnehagetilbud til barn i alderen 0-6 år. Fra 1. august 2020 er barna fordelt på fire avdelinger:

Antall barn og deres alder kan variere fra avdeling til avdeling, og fra år til år. Dette pga søkere og deres alder. Pr. d.d. har vi totalt 70 barn i barnehagen vår.

Organisasjonskart

Styrer er den øverste lederen for barnehagen. Hver avdeling har en pedagog som er leder for avdelingen. Lederne for avdelingene sitter i en ledergruppe for barnehagen sammen med styrer. Grunnbemanning på hver avdeling er satt iht antall barn og gjeldende lovverk for bemanning i barnehagen. Barnehagen teller 21 ansatte. Vi har 7 ansatte i Hvarnes og 13 ansatte i Kvelde pluss styrer.

Rammer for barnehagens drift

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier om kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering».

(Barnehageloven § 1 Formål)

I Tun barnehage velger vi satsingsområder, mål, tiltak, arbeidsmetoder og organisering ut fra vår forståelse av:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehagen
- FNs barnekonvensjon
- Stortingsmeldinger (eks «Kvalitet i barnehagen», «...og ingen sto igjen» - tidlig innsats for livslang læring, «Framtidens barnehager»)
- Veileder (eks «Fra eldst til yngst» – samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole)
- Strategidokument for Larvik kommune, andre kommunale og administrative føringer
- Kvalitet i barnehagen, Larvik kommune
- Plan for helhetlig oppvekst, Larvik kommune
- Deltakelse og innspill fra barn og foreldre
- Ansatte
- Budsjett
- Beliggenhet og nærmiljø
- Tradisjoner og historie

Årsplanen er et arbeidsredskap for vårt pedagogiske arbeid, og et virkemiddel for å gjøre arbeidet målrettet og kvalitativt godt. Årsplanen er ment å være retningsgivende, samtidig som den skal være åpen og fleksibel nok til å kunne ta hensyn til innspill fra barn, foreldre og personalet gjennom året. Årsplanen beskriver derfor ikke innholdet i det pedagogiske arbeidet i detalj. Gjennom året lager vi periodeplaner, månedsplaner og planer for enkelte aktiviteter. Der vil det pedagogiske arbeidet bli nærmere konkretisert.

Barnehagens verdier og holdninger

I Tun barnehage skal verdier og holdninger, som ligger til grunn for vårt arbeid, være av felles karakter og tydelige for barn, foreldre og ansatte. Vi synliggjør vårt «ståsted» gjennom vårt daglige arbeid, i måten vi møter hverandre på og deler erfaringer og opplevelser.

Våre verdier er: **Raushet - Omsorg - Samarbeid → ROS**

Tun barnehages visjon er **«Der det gode livet lever»**. Vi har noen «holdepunkter», som vi mener det er viktige å fokusere på for at det gode livet skal leve hos oss:

trygghet og trivsel

lek

gode relasjoner

varierte aktiviteter

samarbeid

anerkjennelse

skaperglede

undring

omsorg

læring

vennskap og inkludering

utfordringer og mestring

medvirkning

raushet

sosial kompetanse

utforskning

Vi bygger vårt arbeid på en erkjennelse om at alle mennesker har egenverdi og skal respekteres. Barnehagen skal oppleves som meningsfull for barn, foreldre og ansatte, og bidra til utfoldelse og utvikling.

Hovedmålsettingen for oss er at **«Tun barnehage er et trygt og inkluderende sted å være, og et spennende sted å lære»**.

Vi ser på barn som:

- **Likeverdige**
Barn har noe viktig å bidra med. De er fullverdige deltakere i vår hverdag.
- **Sosiale og aktive**
Barn tar kontakt og initiativ. De ønsker å samhandle med andre og er aktive deltakere. Barn har evne til å tenke selv, vurdere, være fornuftige og ha egne meninger. De er medskapere i eget og andres liv.
- **Kompetente**
- **Enestående og unike**
Barn har ulike behov som vi voksne skal ta hensyn til.

Vårt arbeid i barnehagen er preget av et kontinuerlig samspill mellom mennesker. Hvordan vi fremstår i vårt møte med andre er avgjørende for at barn og voksne skal oppleve barnehagen vår som støttende, meningsfull og utviklende.

Ansatte i Tun barnehage:

- Vi er hyggelige, inkluderende og anerkjennende.
- Vi er interesserte, engasjerte og bevisste.
- Vi viser raushet, åpenhet, tillit og respekt.
- Vi har høy kompetanse og bygger vårt arbeid på kunnskapsbasert praksis.
- Vi evaluerer og vurderer kontinuerlig vårt arbeid og vår praksis, er i utvikling.

Barna i Tun barnehage:

- Vi vil at barna opplever trygghet, trivsel og god omsorg i barnehagen.
- Vi vil at barna opplever å bli sett, hørt, forstått og anerkjent.
- Vi vil at barna opplever tilhørighet og vennskap.
- Vi vil at barna opplever mestring og utfordringer.
- Vi vil at barna opplever at vi legger til rette for allsidig og variert lek og aktivitet ute og inne.

Foreldrene i Tun barnehage:

- Vi vil at foreldrene skal være trygge på at vi ser, hører, forstår og har omsorg for deres barn.
- Vi vil at foreldrene opplever at de blir møtt med omsorg, respekt, raushet og forståelse.
- Vi vil at foreldrene opplever at vi legger til rette for involvering og deltakelse til det beste for barna.

Vi sikrer at vi er på rett spor:

- Barna får sitte uforstyrret med en voksen og snakke om hvordan de har det i barnehagen, hva de ønsker.
- Vi har tett kontakt med foreldrene. Daglig kontakt i hente- og bringesituasjonen, foreldresamtaler, foreldremøter, div. tilstelninger og arrangementer, foreldreråd, arbeidsutvalg for foreldre (FAU) og samarbeidsutvalg (SU). Vi er avhengige av et tett og godt samarbeid med foreldre. Vi forventer at foreldrene er åpne og gir oss tilbakemeldinger, at de spør, engasjerer seg og stiller opp i hverdagen og på arrangement.
- Vi gjennomfører foreldreundersøkelser.
- Vi har medarbeidersamtaler for personalet.
- God planlegging i hverdagen. Vi utarbeider årsplaner, periodeplaner, månedsplaner og arbeidsplaner for enkelte aktiviteter.
- Vi observerer, reflekterer og vurderer vår praksis individuelt og i fellesskap.
- Vi dokumenterer vårt arbeid gjennom bruk av observasjon, fotografier, div. infoskriv, utstillinger, praksisfortellinger og barnas permer.
- Vi holder oss oppdatert på nyere forskning innenfor barnehagefeltet.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

(Rammeplan for barnehagen side 19)

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

(Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum)

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Vi har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Ansatte i Tun innehar pedagogisk kompetanse, kunnskap om barns helse, kosthold og ulike kulturelle uttrykksformer. Vi skaper et godt omsorgsmiljø ved å bli godt kjent med hvert barn, være tett på og sensitive, være oppmerksom og delaktig i deres aktiviteter, vise at vi bryr oss om, anerkjenne og veilede barn til mestring, sørge for trygge og gode rammer.

Omsorg preger alle situasjoner i barnehagehverdagen. Omsorg kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, under måltider og påkledning. Omsorg er en viktig forutsetning for barns utvikling og læring. God omsorg styrker barns forutsetninger til å utvikle tillit til seg selv og andre, bygge gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Å gi og ta imot omsorg er grunnlaget for sosial kompetanse – et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Progresjon omsorg	
1 – 3 år	3 – 6 år
<ul style="list-style-type: none">• Tilknytning (COS), trygghet og trivsel• Utvikle tillit til seg selv og andre• Rette oppmerksomhet på egne og andres følelser• Vise ulike følelser• Ta imot trøst og veiledning	<ul style="list-style-type: none">• Trivsel• Bygge positive relasjoner og inkludere andre• Sette ord på følelser, sette seg inn i andres følelser og situasjoner• Vise empati• Hjelp andre og hente hjelp når noen trenger det

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter».
(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 2. ledd)

Leken har en fremtreden plass i barnehagen fordi lek og vennskap er grunnlaget for barns trivsel og meningskaping i hverdagen. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Samtidig er den en grunnleggende livs- og læringsform som barn uttrykker seg gjennom. Gjennom lek lærer og utvikler barn sammensatt kompetanse på flere områder: intellektuelt, språklig, fysisk, emosjonelt og sosialt.

Vi gir leken gode vekstmuligheter i vår barnehage. Vi setter av rikelig med tid og rom for lek ute og inne. Vi er tilgjengelige og lydhøre overfor barns lek. Vi støtter, veileder, inspirerer, deltar, bidrar med materiell og oppmuntrer barna i deres lek. Leken gir oss muligheter til å observere hvordan barna fungerer sammen, hvilke lekekamerater de velger, hvem som blir utestengt, hvem som styrer leken og hvilket utviklingsnivå hvert enkelt barn står på. Våre observasjoner gjør at vi kan gå aktivt inn med tiltak for å styre og støtte barnet på det som trengs - løfte barnet og leken videre.

Progresjon lek	
1 – 3 år	3 – 6 år
<ul style="list-style-type: none">• Vise nysgjerrighet og interesse for leker og utstyr, eksperimentering, for det som skjer rundt seg• Øve på å dele og holde på leker (selvhevdelse/turtaking)• Øve på å leke med andre• Toddler lek• Turtakings lek• Parallell lek	<ul style="list-style-type: none">• Delta i ulike typer lek og fordype seg i den• Være selvstendig i lek, bringe nye elementer inn i lek, leke med større innslag fra virkeligheten, bruke fantasi og kreativitet• Kunne leke alene og med andre• Invitere andre inn i lek• Dele og holde på leker (selvhevdelse/turtaking)• Rollelek• Regellek

Barnehagen skal fremme danning

«Små barn lever livet der de til en hver tid er, med de menneskene som finnes der. Barnehagen er en arena der barna kan være med å skape sin egen og andres identitet, kultur og kunnskap. Den er et sted der barna dannes og danner.»
(Jf. Temaheftet om de minste i barnehagen)

Danning er en livslang prosess som forgår fra vugge til grav. Det handler blant annet om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning henger sammen med identitet, å skape seg selv i møte med andre mennesker, kultur, historie, natur og samfunn. Danning skjer gjennom erfaring. Erfaring omfatter både hva vi aktivt gjør og blir utsatt for, og hvordan selve erfaringsprosessen foregår.

I barnehagen støtter vi barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Vi er tilstedeværende, anerkjenner, støtter, veileder og reflekterer sammen med barna for at de skal forstå seg selv i møte med andre. Vi legger grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Vi fremmer samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger verdsettes og følges opp. Barna skal få tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. De skal forstå verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Progresjon danning	
1 – 3 år	3 – 6 år
<ul style="list-style-type: none">• Delta i et fellesskap og oppleve tilhørighet• Utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger• Bygge identitet	<ul style="list-style-type: none">• Oppleve å være viktig for andre og fellesskapet, bli tatt på alvor, oppleve tilhørighet, ta ansvar• Utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen med andre• Lære å stille kritiske spørsmål til seg selv og andre. Reflektere og vurdere• Bygge identitet

Barnehagen skal fremme læring

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger».

(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

«Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter».

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 5. ledd)

Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet. Læring er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. I barnehagen styrker vi barns læring gjennom formelle og uformelle lærings situasjoner. De formelle lærings situasjonene er planlagt og ledet av oss voksne. De uformelle lærings situasjonene er knyttet til våre rutiner, hverdagsaktiviteter, her og nå situasjoner, samspill mellom barn og samspill mellom barn og voksne. Rammeplanens syv fagområder, barns egne interesser, ønsker og behov danner grunnlaget for læringsprosesser og valg av temaer i vår barnehage.

Vi vet at våre handlinger og holdninger er avgjørende for barns læring og læringsutbytte. Barn trenger engasjerte voksne som kan se og høre sammen med dem. De trenger voksne som kan føre en dialog med dem, sette ord på det som skjer, utdype tanker, undre seg over og utforske sammen med dem. De trenger voksne som er anerkjennende og oppmuntrende. Vi vet også at barn lærer best ved å bruke hele seg. De lærer gjennom praksis og ved å medvirke på ulike vis. Det handler om å prøve og erfare gang på gang.

For å skape gode forutsetninger for læring har vi fokus på:

- **Mestring**
Mestringsfølelsen er viktig for utvikling av selvfølelse, motivasjon og læring. Ved å ta tak i barns sterke sider, deres utviklingsnivå og gi de passende utfordringer er det større sjanse for at de skal oppleve et positivt læringsutbytte.
- **Motivasjon**
Barn lærer best hvis de har en positiv opplevelse av seg selv (god selvfølelse) og har tillit til egne evner og ressurser (god selvtilit). Barn som er motiverte har en indre drivkraft og et ønske om å komme videre. De er mest ivrige og konsentrerte når de er opptatt med noe som engasjerer. De lærer mest i handling med konkrete ting.
- **Variasjon**
Barn lærer på ulike måter og med hele seg. Derfor legger vi til rette for læringsprosesser og situasjoner hvor barna kan bruke hele sitt sanseapparat: visuelt, auditivt, taktilt og kinestetisk.

Forskning om læring:

- Det er viktig å ha en god struktur og faste rutiner.
- Barna trenger tydelige og få beskjeder, og å vite hva som er ønskelig oppførsel, hva som er forventet.
- Barna må møtes med høye og realistiske forventninger og læringsaktiviteter preget av utfordringer og driv.
- Det er viktig å bruke kognitive strategier i undervisningen som dialog, forklaring, repetisjon og oppsummering.

Thomas Nordahl (Senter for praksisrettet utdanningsforskning, Høgskolen i Hedmark) og Ole Hansen (Laboratorium for forskningsbasert skoleutvikling og pædagogisk praksis, Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet).

Progresjon læring	
1 – 3 år	3 – 6 år
<ul style="list-style-type: none">• Vise nysgjerrighet• Delta i og få erfaring med hverdagsaktiviteter og rutiner• Delta i og få erfaringer med ulike planlagte aktiviteter (eks arbeid med fagområdene)• Gjentakelser• Forutsigbarhet og struktur	<ul style="list-style-type: none">• Vise nysgjerrighet, undring og utforskertrang• Aktiv deltakelse i hverdagsaktiviteter og rutiner, økt mestring• Aktiv deltakelse og mulighet for påvirkning i ulike planlagte aktiviteter, økt mestring• Øve refleksjon og årsak-virkning• Lytte og ta imot beskjeder• Overgang mot skole

Hverdagsaktiviteter og hverdagspedagogikk i Tun

Mennesker lærer hele livet, og det finnes utviklingsmuligheter i alt vi foretar oss. De situasjonene som gjentar seg hver dag, våre rutiner og hverdagsaktiviteter som f.eks. måltid, stell, av- og påkledning, vier vi stor oppmerksomhet. Dette er viktige læringsarenaer for barna. En fast og god struktur og organisering av dagen hjelper barna til å se sammenhenger, få oversikt, skape trygghet og forutsigbarhet.

I våre hverdagsaktiviteter lærer barna praktiske ferdigheter, kunnskap og selvstendighet. Etter hvert som barna blir eldre, blir de mer selvhjulpne og kan hjelpe hverandre. Vi gir barna veiledning og støtte, tilrettelegger og ivaretar en inkluderende og god stemning. Med mye ros, oppmuntring og humor kommer vi langt.

Noe av det viktigste barna opplever i barnehagen er samspill. Vårt mål er å utvikle sosialt kompetente barn som har omsorg for hverandre, god selvfølelse og som kan etablere gode vennskap. For at barna skal kunne utvikle sosiale ferdigheter og positivitet må de være trygge på seg selv og på menneskene og miljøet rundt seg. Vi er ansvarlige for relasjonen med barna. Det er vi som legger grunnlaget og skaper et trygt og godt læringsmiljø ved bla å bruke oss selv som gode rollemodeller.

Barna krever nærvær – det handler om «her og nå». De står midt i nuet. Det krever at vi er nærværende, både fysisk og mentalt.

Huskeliste for voksne:

- En utstrakt hånd.
- Et klapp og et smil.
- Et bekræftende blikk.
- En oppmuntrende kommentar.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap, fellesskap, demokrati og likeverd. Barnehagen skal forebygge, stoppe og følge opp alle former for mobbing, diskriminering, krenkelser, uheldige samspillsmønstre og utenforskap.

(Rammeplan for barnehagen)

I barnehagen skal alle barn erfare å være inkludert og betydningsfulle for fellesskapet. Barna skal være i positivt samspill med andre barn og voksne. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Å få en venn og å være en venn er noe av det viktigste i et barns liv. Det handler om å møtes i et forhold hvor den enkelte opplever seg som godtatt og verdsatt for akkurat den han eller hun er. Vennskap bidrar til en følelse av delaktighet og fellesskap som igjen bidrar til en positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe eller avdeling gir barn trygghet, mening og en sosial tilknytning.

Vi jobber hele tiden med å legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap i barnehagen. Vi er tilstedeværende, tett på og nær barna. Vi «bygger» barnas selvfølelse, samtidig som vi hjelper de til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. En av våre viktigste oppgaver er å bygge positive og gode relasjoner mellom barn og mellom barn-voksne.

Barna i Tun bygger vennskap og erfarer fellesskap ved å samle seg om felles opplevelser, hverdagsaktiviteter, tema- og prosjektarbeid, lek i større og mindre barnegrupper, egne temasamlinger. Vi er bevisste vårt ansvar og vår rolle som modell overfor barna.

Barns medvirkning

«De (barna) skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger».
(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet».
(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

Barns rett til medvirkning har en lovbestemt plass i barnehagens hverdag. Det betyr at vi tar barnas meninger, ønsker og behov på alvor. Vi er forpliktet til å lage planer som ivaretar og synliggjør arbeidet med barns medvirkning.

For oss handler medvirkning om å være bevisste voksne som lytter, spør, observerer og tar hvert barns ulike signaler, uttrykk og behov på alvor. Vi gir barn medbestemmelse og selvbestemmelse innenfor visse rammer og det sosiale liv. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. Gjennom arbeidet med barns medvirkning vil vi at barna skal utvikle ulike sosiale ferdigheter, kunnskaper og erfaringer som fremmer demokrati og likeverd, og motvirker egoistisk tenkning. Barna er en del av et fellesskap og må lære å forholde seg til dette.

Vi vil at barna i Tun barnehage skal oppleve at:

- De er en del av fellesskapet.
- De er en som er verdt å lytte til.
- De har tanker, ideer og initiativ som er interessante og viktige for andre.
- De har noe å gi til andre – andre liker og verdsetter meg.

Samarbeid med barnas hjem

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

(Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd)

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg».

(Barnehageloven § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg)

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere. Det er foreldrene som har ansvaret for barna og oppdragelsen (iht. barnekonvensjonen og barneloven). Barnehagen skal være et kompletterende miljø i forhold til hjemmet.

Samarbeid med foreldrene er en selvfølgelig del av vårt arbeid. For at vi skal kunne møte barnas individuelle behov og «løfte» de lengst mulig, er kontinuitet og åpenhet mellom hjem og barnehage en forutsetning.

Mål:

Vi samarbeider med foreldrene om barnets beste. Idealet er et gjensidig samarbeidsforhold, hvor vi gir hverandre råd, hjelp og støtte. Sammen gjør vi Tun barnehage til en god og inkluderende barnehage for små og store.

Hva gjør vi:

- Vi opererer med primærkontakter for alle barn. Nye foreldre får tilbud om oppstartsamtale med pedagogisk leder i løpet av den første uka. Dette for å bli bedre kjent, avklare ønsker, behov og forventninger.
- Vi inviterer til foreldresamtaler to ganger i året, evt. flere ved behov. I samtalene utveksler vi observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.
- Sammen med foreldre utarbeider vi individuelle oppfølgingsmål og tiltak ved behov.
- Vi utveksler informasjon om dagen i hente- og bringesituasjonen.
- Vi veileder og støtter foreldre i hverdagen.
- Vi arrangerer foreldremøter.
- Vi arrangerer ulike sosiale arrangement for foreldre og barn.
- Vi synliggjør vårt arbeid gjennom diverse infoskriv, fotografier og «utstillinger» på avdelingene av barnas arbeid.
- Vi oppfordrer foreldre til å delta i våre foreldreundersøkelser.
- Vi har taushetsplikt og innhenter alltid nødvendig samtykke fra foreldrene.
- Vi har foreldreråd, arbeidsutvalg for foreldre (FAU) og samarbeidsutvalg (SU).

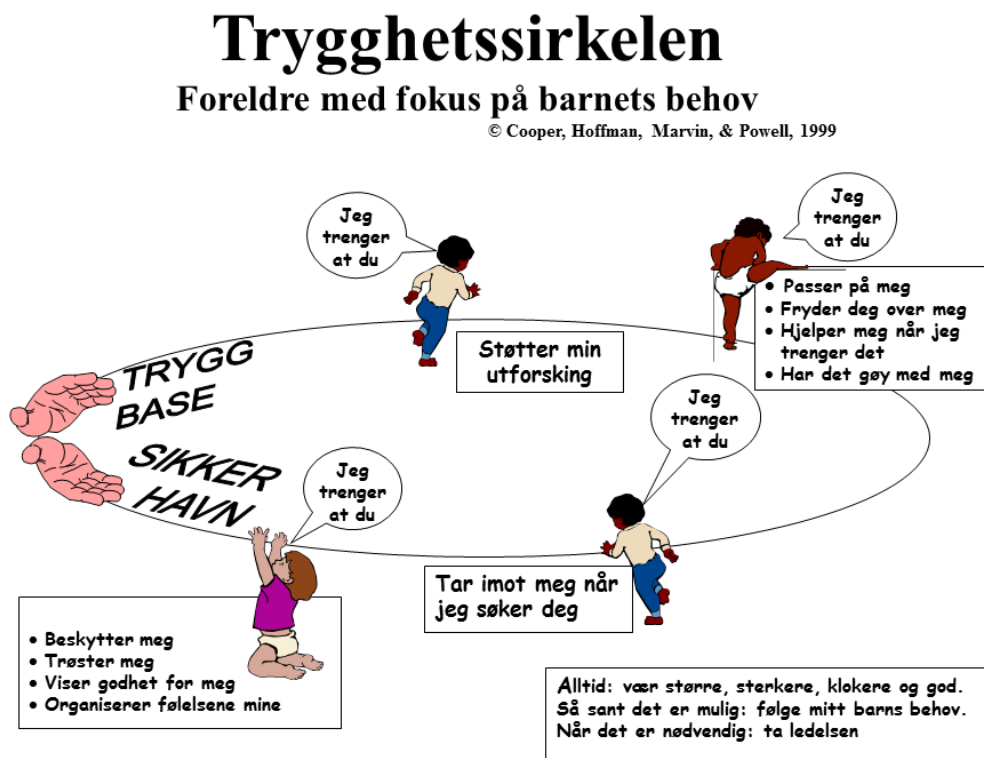

Overganger i barnehagen

Når barnet begynner i barnehagen

Vi er opptatt av at barn og foreldre skal oppleve barnehagen som et trygt og godt sted å være. Opptarten hos oss skal være en positiv opplevelse for både liten og stor. Vi har faste rutiner for tilvenning i barnehagen. Våre rutinene bygger bla. på forskning rundt små barn og tilknytting.

Trygghets sirkelen – COS (se modell under) viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen, og hvordan vi skal være tilstede og støtte barnet. I nedre del av sirkelen ser vi barnets avhengighet og beskyttelsesbehov, altså tilknytningsbehovet. Hånden som tar imot nederst til venstre representerer den sikre havnen i form av en nær og trygg voksen som barnet kan få hjelp, trøst og nærhet hos når trygghetsbehovet er "slått på". I øvre del av sirkelen ser vi at barnets selvstendighet og utforskertrang, barnets behov for å erobre og mestre verden. Den øverste hånden representerer også den voksne, men her er hånden en trygg base for barnets utforskertrang.

Mål:

- Barn og foreldre skal oppleve en trygg og god oppstart i Tun barnehage.
- Barna som begynner hos oss skal oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hva gjør vi:

Før barnet begynner i barnehagen tar vi kontakt med foreldrene på telefon for å bli litt kjent. Deretter sender vi ut en avtale om oppstart med plan for tilvenning, samt informasjon om avdelingen barnet skal gå på. I juni innkaller vi nye foreldre til foreldremøte for å snakke om tilvenning og hva som er lurt å gjøre før og under oppstart i barnehagen.

Under oppstarten setter vi av god tid til hver enkelt, tilpasser rutiner og sørger for en tett oppfølging og dialog. Barn opplever oppstarten i barnehagen forskjellig. En god og åpen kommunikasjon mellom foreldrene og barnehagen er en forutsetning for en god start. Vi vet også at foreldrenes tilstedeværelse er viktig, når barnet begynner hos oss. Det er lettere for barnet å bli kjent med nye voksne når de har sine nærmeste rundt seg som en trygg base. Vi ønsker at foreldrene setter av god tid og er mest mulig sammen med barnet sitt under oppstarten.

Når barnet bytter avdeling

Barnehagen vår er organisert med aldersinndelte grupper (avdelinger). Det betyr at når barnet er ca. 2 år og 4 år vil det bytte avdeling. Når barn flytter over til annen avdeling, vil det være en dialog med foreldrene i god tid før overgangen skjer.

Vi har rutiner for hvordan overgangen mellom avdelinger skal være. Barna skal bli kjent med «nye» barn og ansatte i et rolig tempo, bli trygge på sine nye avdelinger, og etter hvert knytter seg til sine nye omsorgspersoner. Overgangen tar ofte kort tid, da barna kjenner avdelingene, barna og de ansatte fra før.

Mål:

Barn og foreldre skal få tid og rom til å bli kjent og trygg på ny avdeling.

Hva gjør vi:

I overgangen til ny avdeling samarbeider pedagogisk leder på «gammel» og «ny» avdeling. De utveksler informasjon og koordinerer overgangen til det beste for hvert enkelt barn.

Videre snakker vi mye med barna om det å bytte avdeling. Vi besøker nye avdelingen og er med på ulike aktiviteter og turer. Vi legger til rette for et tettere foreldresamarbeid, for eksempel overgangssamtaler.

Når barnet begynner på skolen

Barnehage og skole er begge virksomheter for omsorg, lek og læring. Barn vil i sitt møte med barnehage og skole oppleve både likhetstrekk og ulikheter. Vi har et felles ansvar for at barn skal møte likhetene og ulikhetene med nysgjerrighet, tillit og tro på egne evner og forutsetninger.

Mål:

- Barna skal glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng og kontinuitet i læring og sosialisering.
- Sikre samarbeidsrutiner som gir barn og foreldre et positivt møte med skolen.
- Sikre at skolen får mulighet til å møte barn og foreldre ut fra deres forutsetninger, ønsker og behov.
- Sikre overføring av nødvendig informasjon.

Hva gjør vi:

Vi legger vekt på at barna skal ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til å begynne på skolen. Siste barnehageår får barnet delta i egen skolestartgruppe i barnehagen – «Bjørner» eller «Elger». Skolestarterne har eget pedagogisk opplegg. Vi legger ikke opp til spesifikk lese- og skriveopplæring i gruppa, men fokuserer på barnas grunnleggende begrepsforståelse, deres sosiale ferdigheter og selvstendighet, slik at de best mulig kan møte lærings situasjonen i skolen. Gjennom året besøker vi skolen og SFO, samt samarbeider med Kvelde barnehage og deres skolestartere.

Skolen fastsetter dato for innskrivning og sender ut invitasjon til besøk. I forkant informerer og avklarer vi ønsker, behov og forventninger vedr. overgang med foreldre i foreldresamtaler høst og vår. Barnehagen innkaller til møter ang. barn som trenger ekstra oppfølging. Vi innhenter alltid samtykke fra foreldrene.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåter i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Vi bruker varierte arbeidsmåter, og tilpasser de til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Ulike arbeidsmåter gir oss muligheter til å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser og læring i barnehagen.

Hva gjør vi:

- Vi tar utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid og ved valg og gjennomføring av temaer og prosjekter.
- Vi bygger på kreativitet og lek og er åpne for improvisasjon og barns medvirkning.
- Vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- Vi stimulerer barnas undring og evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting.
- Vi gir barna varierte inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter.
- Vi jobber tverrfaglig og helhetlig og ser de ulike delene i rammeplanen i sammenheng.
- Vi inkluderer nærmiljø og lokale forhold ved planlegging og gjennomføring av våre aktiviteter.
- Vi dokumenterer, evaluerer og justerer jevnlig valg av arbeidsmåter i barnehagen.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Vårt arbeid med omsorg, lek, læring og danning tilpasses hvert enkelt barn og barnegruppe. Arbeidet er preget av gjentakelser og variasjon. Barna vil oppleve progresjon gjennom stadig større utfordringer med samarbeid, mer krevende organiserte aktiviteter og et større ansvar.

Progresjon innenfor fagområdene handler om å bli kjent med nye materialer, mer avanserte teknikker og problemstillinger. Vi ønsker at læringen skal støtte barnas naturlige nysgjerrighet og utforskning, utvikle selvstendighet og gi barna gode opplevelser gjennom mestring.

Digital praksis

Rammeplanen sier bla. at barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ansatte skal utøve digital dømmekraft, ta hensyn til personvern, legge til rette for og delta i at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.

Barnehagen har PC, prosjektor, mobil, kamera og iPad tilgjengelig til bruk i barnegruppene. Vi bruker digitale verktøy i læringsprosesser for å støtte barnas utvikling. Barns spørsmål kan søkes svar på via PC og iPad. Det er lastet ned gjennomtenkte læringsapper og spill til bruk med barna på iPad. Vi har mulighet for fremvisning av læringsprogram som eks «Newton» på storlerret.

Planlegging

Planlegging i Tun barnehage tar utgangspunkt i barnehageloven og rammeplanen. Planleggingen baserer seg også på vår kunnskap om barns trivsel, utvikling og læring individuelt og i gruppe, observasjon, dokumentasjon, refleksjon og vurdering, samt på samtaler med barn og foreldre. Vi planlegger også slik at vi får en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens ressurser. Det er viktig med god planlegging. I god planlegging ligger det rom for fleksibilitet, spontanitet, barns og foreldres medvirkning.

- Vi bruker ulike arbeidsgrupper, planleggingsdager, personalmøter, ledermøter, avdelingsmøter og foreldresamtaler til planlegging.

Vurdering

Vi vurderer og evaluerer kontinuerlig vår praksis og tilbudet til barna for å sikre best mulig kvalitet på den tjenesten vi gir.

- Vi bruker planleggingsdager, personalmøter, ledermøter, avdelingsmøter, foreldresamtaler, barnesamtaler og medarbeidersamtaler til vurdering og evaluering. Felles refleksjon og diskusjon rundt felles praksis/individuell praksis, barnehagens innhold og rutiner er med på å løfte oss videre. Som samfunnsinstitusjon må vi være rustet til å møte nye krav og utfordringer. Vi vil alltid være underveis.

Dokumentasjon

I Tun barnehage dokumenterer vi det vi gjør sammen med barna. Dette gjør vi for at foreldre og andre som ikke er i barnehagehverdagen skal få et innblikk i hva som skjer. Samtidig gir det oss et godt utgangspunkt for refleksjon og vurdering av barns utvikling, læringsutbytte, trivsel, voksenrollen, innhold og arbeidsmetoder i barnehagen.

- Vi dokumenterer skriftlig (f. eks barnas permer, månedsplaner, observasjon «Alle med»), billedlig (f. eks foto, tegninger, utstillinger) og muntlig (f. eks utveksling av informasjon ved henting og bringing og foreldresamtaler).

Tilrettelegging av det almennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling, uavhengig om barnet har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

- I barnehagen er vi tett på barna. Hvis vi er «bekymret» for noe, tar vi kontakt med foreldrene for å avklare tiltak for oppfølging. Dersom vi trenger bistand utenfra, søker vi støtte hos våre samarbeidspartnere som for eksempel PPT, helsestasjon, fysioterapeut og ressursteam. Vår grunntanke er barnets beste og tidlig innsats.
- For de barna eller familiene som har fått spesiell støtte har vi egne rutiner, bla hvordan vi sikrer en god overgang til skolen.

Observasjon i Tun barnehage

Observasjon i barnehagen er en forutsetning for vårt pedagogiske arbeid, for å gi hvert enkelt barn et optimalt tilbud, fremme kvalitet og utvikling. Vi bruker systematisk observasjon som metode for å legge til rette for gode utviklings- og læringsmuligheter for det enkelte barn og for barnegruppen. **«For å handle klokt - må vi forstå»**

Siden høsten 2007 har vi benyttet oss av observasjonsmateriellet «ALLE MED» i Tun barnehage. Vi ønsker å bruke observasjonsmateriellet på alle barn i barnehagen, og så lenge barna går hos oss. Dette gjøres i samråd med foreldre.

«ALLE MED» er utviklet av Egersund kommune i samarbeid med Senter for atferdsforskning ved universitetet i Stavanger. Vi har fått opplæring av Egersund kommune.

«ALLE MED» er et visuelt observasjonsskjema. Gjennom skjemaet får vi mer oversikt over barnas språkutvikling, barnas lek, den sosio-emosjonelle utviklingen, hverdagsaktiviteter og trivsel, samt den sansemotoriske utviklingen. Skjemaet gir oss et helhetlig bilde av barna og hva de mestrer.

Observasjonsskjemaet blir brukt to ganger i året, i forbindelse foreldresamtalene høst og vår.

«TRAS» er et observasjonsmaterieell hvor personalet observerer og kartlegger hvert barn innenfor områdene samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet, språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, ordproduksjon og setningsproduksjon. «TRAS» brukes ved behov og i samråd med foreldre.

Dette er ingen test, men en metode som hjelper oss i å systematisere informasjonen vi allerede sitter med, og som hjelper oss til å se helhet av barnets språkutvikling. Dette er viktig fordi språk dreier seg om mye mer enn det vi hører uttalt av ord. I førskolealderen er det å klare å ta kontakt og samspill med andre det viktigste.

«TRAS» skjemaet hjelper oss å se de ulike områdene som er viktige for god språkutvikling. Ved hjelp av dette skjemaet kan vi se hvor vi trenger å sette inn tiltak for å styrke hvert barn. Dette skjemaet vil bli tatt opp i foreldresamtaler, og er et verktøy for å styrke og se hvert barn.

«TRAS» skjemaet kan bli sendt over til skolen hvis det er behov og hensiktsmessig – forutsatt samtykke fra foreldrene.

Barnehagens samarbeidspartnere

Larvik kommune har et ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamilier er godt koordinert. Vårt fokus i samarbeidet er til barnets beste og at tidlig innsats er viktig. Vi samarbeider også med tjenester og institusjoner utenfor kommune for at barn og foreldre skal få et best mulig tilbud.

Våre samarbeidspartnere er:

- Kommunale og ikke kommunale barnehager i Larvik
- Grunnskoler i Larvik
- Helsestasjon og familiesenter
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barneverntjenesten
- Psykologtjenester
- Helse og rehabiliteringstjenesten i Larvik – fysioterapi og ergoterapi
- Helse og rehabiliteringstjenesten i Vestfold - Solvang
- Hjelpemiddelsentralen/NAV
- Larvik kulturskole
- Ulike lag og foreninger i Hvarnes og Kvelde
- Næringslivet i Hvarnes, Kvelde og Larvik
- Thor Heyerdahl videregående skole (utplassering av elever)

Barnehagens fagområder

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter».

(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

«Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap».

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 4. ledd)

Hvert år skal barna i barnehagen gjøres kjent med syv fagområder som er beskrevet i Rammeplan for barnehagen.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Hvert fagområde dekker et vidt læringsbegrep med mulighet for opplevelser og erfaringer, for innhenting av kunnskap, læring av ferdigheter og utvikling av holdninger. Fagområdene opptrer sjelden isolert i vår hverdag, flere områder er representert i våre opplegg og hverdagsaktiviteter. Vårt arbeid med fagområdene er tilpasset barnas alder, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Vi har utarbeidet en egen progresjonsplan som viser hvordan vi jobber med fagområdene i vår barnehage.

① Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna skal møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Vi skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Barna skal få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Vi inviterer til utforskning av både muntlige språk og skriftspråk.

Mål (gjennom arbeidet med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna):

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer.
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

② Kropp, bevegelse, mat og helse

Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Vi skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Vi skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Mål (gjennom arbeidet med kropp, bevegelse og helse skal barnehagen bidra til at barna):

- Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.
- Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.
- Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.
- Opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.
- Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.
- Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.
- Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

③ Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Vi skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Vi skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. Vi skal stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Vi legger til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk.

Mål (gjennom arbeidet med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna):

- Har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.
- Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.
- Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.
- Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre.
- Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

④ Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Vi skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Vi skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Vi skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Mål (gjennom arbeidet med natur, miljø og teknikk skal barnehagen bidra til at barna):

- Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold.
- Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt.
- Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.
- Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.
- Får kunnskap om dyr og dyreliv.
- Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi.
- Får kjennskap til menneskets livssyklus.

⑤ Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Vi skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.

Mål (gjennom arbeidet med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna):

- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger.
- Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper.
- Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.
- Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.
- Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.
- Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.
- Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

⑥ Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.

Vi skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal vi bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.

Mål (gjennom arbeidet med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna):

- Får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.
- Utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.
- Får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier.
- Får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.
- Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

⑦ Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Vi skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Grupper med langvarig tilknytning til landet defineres som nasjonale minoriteter. I Norge er dette kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk/tatere

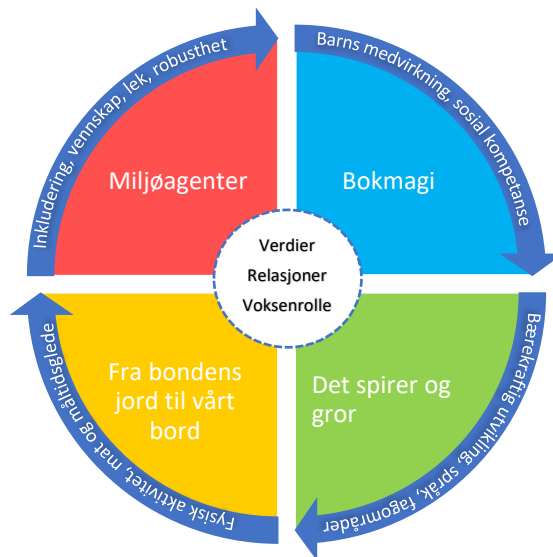
Mål (gjennom arbeidet med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna):

- Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet.
- Erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.
- Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.
- Blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.
- Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.
- Blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur.
- Får kjennskap til nasjonale minoriteter.

Satsningsområder i Tun 2020-2021

Dette året er bærekraftig utvikling og språk våre hovedsatsningsområder. Vi har også et stort fokus på VIS (som står for vennskap, inkludering og sosial kompetanse) og helse og livsmestring. Områdene er valgt med bakgrunn i rammeplanen og føringer for de kommunale barnehagene i Larvik kommune.

Vi har delt året inn i fire hovedprosjekter. Hvert prosjekt inneholder elementer fra alle satsningsområdene, men med noe ulik vektlegging. Våre styrte aktiviteter, hverdagsaktiviteter og voksenrollen vil hele tiden ha et fokus på miljøperspektivet, inkludering, vennskap, sosial kompetanse og språk.

«Fra bondens jord til vårt bord»

I august og september jobber vi med prosjektet «Fra bondens jord til vårt bord». Her vil vi blant annet fordype oss i det som skjer rundt på jordene i Kvelde og Hvarnes. Vi ønsker at barna skal få opplevelser og erfaringer med hvor maten kommer fra og veien fram til vårt bord. Det blir en periode med mye utforskning, tilbredning og smaking på råvarer og hjemmelaget mat. Husdyra våre og «gøy på landet» vil også være i fokus i dette prosjektet.

«Miljøagenter»

I oktober og november jobber vi med prosjektet «Miljøagenter». Her vil vi fordype oss i hvordan vi kan bidra til et mer miljøvennlig samfunn, hvordan vi kan ta vare på hverandre og naturen lokalt og globalt. Gjennom prosjektet vil barna blant annet få kunnskap om og erfaringer med kildesortering, forurensning og gjenbruk.

«Bokmagi»

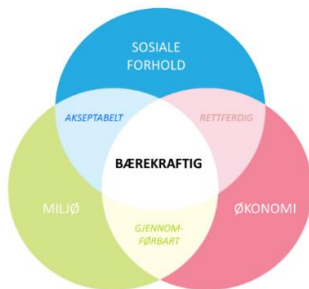
I januar, februar og mars er det «Bokmagi» som har fokus. Vi skal i dette prosjektet vie oss til bøker og barnelitteratur. Vi skal styrke og stimulere barnas språkutvikling og leseglede, som er en av de viktigste oppgavene vi har i barnehagen.

«Det spirer og gror»

Vi avslutter barnehageåret med «Det spirer og gror». Det er tid for å undre seg over hva og hvordan vi selv kan dyrke mat og planter, hva er et økosystem, hvordan vi tar vare på naturen vår og hvorfor er det viktig.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om at vi som lever i dag, skal få dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Vi må ta vare på oss selv, hverandre og naturressursene i et framtidig og globalt perspektiv. For å få til en bærekraftig utvikling må vi jobbe med å balansere tre forhold i verden - sosiale forhold, økonomi, miljø og klima.

Modell 3 dimensjoner i bærekraftig utvikling

FNs bærekraftsmål

Bærekraftig utvikling krever kunnskap, ferdigheter og holdninger om miljø, livssykluser i naturen, gjenbruk, forurensing, ansvarliggjøring og rettferdighet. I barnehagen vil vi jobbe for at barna skal se sammenhenger, for eksempel fra søppel til gjenbruk eller fra bondens jord til vårt bord. Gjennom å følge med på hva som skjer rundt på jordene i Kvelde og Hvarnes og ved å bruk barnehagens dyrkekasser, deltar barna aktivt i og tilegner seg førstehånds erfaring i matens vei fra jord til bord. Naturens kretsløp synliggjøres gjennom å så frø, vanne, høste og tilbakeføre næringsstoffer til jorda for neste års vekst. Ved å tilrettelegge for barns medvirkning i «kjøkkenhagen» og matlagingen, vil vi kunne etablere en forståelse for råvarenes opphav og verdi, forebygge matsvinn og overforbruk, og gi de grunnleggende kunnskap om sunne og helsefremmende matvaner.

Gjennom holdningsskapende arbeid vil vi løfte frem verdier og holdninger som gagnar miljøet, naturen og fellesskapet. Vi vil trene på samarbeid, kristisk tenkning og våge si i fra hva om som er greit og ikke.

Gjennom vårt arbeid med bærekraftig utvikling vil barna få ulike erfaringer med å være ut i naturen. Vi ønsker at de skal får positive naturopplevelser og se naturen som en ressurs i eget og andres liv.

Mål:

- Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- Barna skal ha tro på egne muligheter og evner til å påvirke omgivelsene.

Hva gjør vi:

- Vi benytter ukentlig naturen i vårt pedagogiske arbeid.
- Vi rydder etter oss og plukker søppel når vi er på tur.
- Vi kildesorterer.
- Vi bruker gjenbruksmateriell i ulike prosjekter.
- Vi dyrker grønnsaker og bær, og markerer den norske epledagen og potetdagen.
- Vi samler frukt og grønnsaker fra «overskuddslager» i nabolaget og lager hjemmelaget mat.
- Turer til bondegårder hvor vi får innsikt i matens opprinnelse og produksjon av matvarer.
- Vi tar vare på det vi har og reparerer ting sammen. Fokus på gjenbruk og ikke bare kjøper nytt.
- Vi skaper glede ved dugnadsarbeid, skaper noe sammen.
- Bruktmarked for foreldre i barnehagen.
- Vi har temasamlinger med fokus på sosiale ferdigheter, f eks dele, samarbeid, felleskap og medvirkning.
- Vi har temasamlinger med fokus på forurensning, forståelse for dynamikk i naturen.
- Avdelingene forsker på hvert sitt økosystem.
- Barna lærer om planter og dyr som er vanlige i vårt nærrområde.

Språkløyper

Språkutvikling (muntlig og skriftlig) er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Språk gir mulighet for å kommunisere. Språk gir identitet og tilhørighet til et fellesskap. Ved hjelp av språk lærer barnet å forstå seg selv og omverdenen. Det språklige fundamentet som legges i førskolealderen er avgjørende for barnets videre utvikling (både intellektuelt, sosialt og emosjonelt) og læring. Derfor er mestring av språket viktig både i et her og nå perspektiv og i et livslangt løp.

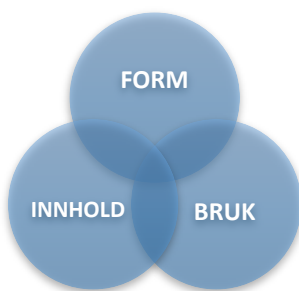
Vi jobber ut fra en grunntanke om at tidlig innsats er viktig. Vår oppgave er å legge til rette for et rikt og variert språkmiljø med tilgang på bøker, lek, aktiviteter og samtale. Et rikt og variert språkmiljø forutsetter kompetente voksne som er bevisste barns språk utvikling, og som bygger på barnas behov og initiativ.

Lek og rollelek en god og sentral arena for språkutvikling, både muntlig og skriftlig. I rolleleken får barna språklige ferdigheter som legger grunnlag for utvikling av språk. I lekeskriving og skapende virksomhet oppdages forbindelser mellom det talte og det skrevne, mellom lyder og symbol.

Mål:

- Vi har et rikt og frydefullt språkmiljø i Tun barnehage.
- Vi stimulerer barnets språk ved å rette oppmerksomhet mot språkets form, innhold og bruk.

Modell språkets komponenter
Bloom og Lahey (1978)

I praksis betyr det at vi f.eks i ordet katt retter oppmerksomhet mot:

Hva gjør vi:

Vi er med i Larvik kommunes språkprosjekt for barnehager og skoler – «Språkløyper»

<https://sprakloyper.uis.no/barnehage/> Prosjektet har fokus på lesing, leseaktiviteter og vår betydning i språklige relasjoner. Gjennom året jobber vi oss gjennom ulike kompetansehevingspakker. Vi reflekterer, trener og deler med hverandre, noe som igjen øker vår kompetanse på språkarbeidet i vår barnehage.

Vi jobber aktivt med språkmiljøet hos oss. Vi er gode rollemodeller og forbilder for barna. Vi er bevisste vår rolle og hvordan vi utøver den – i måten vi lytter på, gir tilbakemeldinger, bruker kroppsspråket og i vårt valg av språkmateriell. Vi reflekterer kontinuerlig over vår praksis og våre valg, for å møte barnas behov og løfte dem lengst mulig.

Gjennom samtale og samarbeid med andre barn og voksne utvikler språket seg i takt med erfaringene barnet gjør. Sansing, utforskning og eksperimentering skjer hele tiden, i lek, i arbeid, i hverdagsaktiviteter, på turer, i ulike tilrettelagte aktiviteter og i spontane aktiviteter. Vi legger også til rette for at barna får erfaring med å lytte og vente på tur, som en del av språklig samhandling. Ulik litteratur og høytlesning brukes daglig i barnehagen.

For å nå det enkelte barn best mulig, deler vi ofte barna inn i mindre grupper. På den måten får vi større ro og konsentrasjon i samspillet og læringsprosessen mellom barn og mellom barn og voksne.

VIS = Vennskap + Inkludering + Sosial kompetanse

Vi fokuserer på å være en læringsarena hvor barn skal oppleve at de er inkludert og trygge, har venner og mestrer samspill. VIS handler om å styrke barns sosiale ferdigheter og relasjoner, legge til rette for et positivt læringsmiljø som fremmer inkludering og forebygger mobbing og utenforskap.

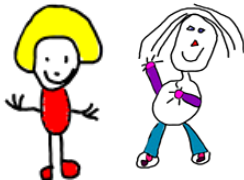
VIS handler om at barna skal utvikle en positiv selvfølelse, ha tro på seg selv og egne evner. De skal rustes til å takle livets opp- og nedture, og tåle motstand og nederlag på en sunn måte.

VIS er et gjennomgående tema i vår hverdag, både i de formelle og i de uformelle lærings situasjonene i barnehagen. Gjennom året jobber vi systematisk og helhetlig med faktorer som vi vet fremmer trivsel, vennskap, inkludering, en sunn selvfølelse og sosial kompetanse. HelArt er en metode som vi særlig benytter oss av.

Mål:

- Alle barn i Tun har en venn å leke med i barnehagen.
- Barna skal oppleve glede, trivsel og mestring i barnehagehverdagen.
- Vi jobber for at barna skal utvikle en sunn selvfølelse, motstandskraft og en optimistisk livsholdning.
- Foreldre og ansatte er sammen om å forebygge utenforskap og mobbing i barnehagen.

Vårt årshjul (i arbeidet med sosiale egenskaper og ferdigheter)

Måned	Egenskaper	Ferdigheter	
August September 	Våre verdier: Raushet <ul style="list-style-type: none"> • Vi gir av oss selv, er positive og ser muligheter • Vi ser det gode i andre og respekterer ulikheter Omsorg <ul style="list-style-type: none"> • Vi bryr oss om, er oppmerksomme og anerkjenner Samarbeid <ul style="list-style-type: none"> • Vi byr på oss selv og inkluderer hverandre • Vi motiverer hverandre og deltar aktivt mot felles mål 	Våre regler: <ul style="list-style-type: none"> • Vi er gode mot hverandre • Vi venter på tur • Vi snakker sammen når vi er uenige • Vi tar vare på lekene våre og rydder sammen • Vi hører/lytter når andre snakker 	
		Ferdighet 1	Ferdighet 2
Oktober November	Hjelpsomhet	Å hjelpe andre	Å be om hjelp
Desember Januar	Samarbeid	Å dele med andre	Å løse oppgaver sammen med andre
Februar Mars	Respekt	Å følge en beskjed	Å gjenkjenne andres følelser
April Mai	Selvhevdelse (hevde seg selv på en positiv måte)	Å gjenkjenne egne følelser	Å si ifra når det er noe du ikke liker
Juni	Repetisjon årshjul 2018-2019	Å ta imot og være god mot nye barn i august	

Hva gjør vi:

- Vi jobber ut ifra en felles verdiplattform - raushet, omsorg og samarbeid = ROS.
- Vi møter barna med felles verdibasert praksis. F.eks. felles regler, hvordan veilede barn til mestring når de gjør noe vi ikke kan akseptere, hvordan gi gode beskjeder og følge opp barn, gode rutiner og struktur på dagen, hvordan legge til rette for inkludering og fellesskap, hvordan anerkjenne.
- Sammen med foreldrene har vi valgt ut sosiale egenskaper og ferdigheter, som vi jobber med gjennom året (raushet, omsorg, samarbeid, hjelpsomhet, respekt og selvhevdelse).
- Vi har stort fokus på voksenrollen i barnehagen og hvordan vi fremstår som gode rollemodeller, er nær og sensitive, bruker «hodet og hjerte», ser og anerkjenner hvert barn, tar ansvar, viser og veileder.
- Vi jobber for å gjøre hverdagen trygg og forutsigbar, setter ord på det som skjer, og har fokus på en positiv språksetting.
- Vi jobber med sosiale ferdigheter og mestring i alle situasjoner, både i lek, hverdagsaktiviteter og i egne HelArt samlinger.
- VIS er tema på personalmøter, planleggingsdager, avdelingsmøter og ledermøter (vi reflekterer over felles og individuell praksis, kompetanseheving og utvikling av verktøy).
- Vi observerer systematisk barnas lek, vennskap, relasjoner og sosial kompetanse i barnehagen. Dette tas opp med foreldre i foreldresamtaler høst og vår. Observasjon gir oss et grunnlag for refleksjon, evaluering og justering av tilbudet vi gir til barna.
- Vi legger til rette for lek og følger opp lek i større og mindre barnegrupper. Fokus for oss er å styrke barnas lekeferdigheter, sikre at alle har en verdsatt rolle i leken, at alle har en å leke med.
- Vi har et eget system for ivaretagelse av anerkjennelse av hvert barn.
- Vi er tydelige og samstemte voksne som setter grenser, veileder, støtter og motiverer barna.
- Gjennom året arrangerer vi ulike arrangement for barn og foreldre. Fokus er å bli kjent, knytte bånd, inkludere hverandre og ha det gøy.
- VIS er tema på foreldremøter, SU møter og FAU møter.
- Vi fokuserer på fellesskap og inkludering i planlegging og organisering av våre aktiviteter og arrangement.
- Skolestarterne deltar på vennskapsdag i Bøkeskogen for alle barnehagene i kommunen.
- Vi har «Annerledesdager» på avdelingen 1-2 ganger i halvåret. Barna bestemmer og er med på å sette rammene for dagene.

Helse og livsmestring

Fysisk aktivitet, mat og måltids glede

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner».

(Rammeplanen side 11)

Vi vet at vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Vi legger til rette for at alle barn i Tun skal oppleve bevegelsesglede, mat- og måltids glede, et mentalt og sosialt velvære. Det er viktig for oss at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler en bevissthet om den.

Mål:

- Barn og voksne i Tun barnehage opplever begeistring og mestring gjennom økt fysisk aktivitet ute og inne.
- Barna opplever mat- og måltids glede i barnehagen.

Hva gjør vi:

- Vi legger til rette for daglig bevegelsesglede, inspirerer og oppmuntre barna til å søke allsidige kroppslige fysiske utfordringer inne og ute.
- Hver avdeling utarbeider egne planer for aktiv lek ute/på tur.
- Vi bruker bevegelsesanger og dans til musikk. Det gir gode muligheter til kroppslige og sanselige erfaringer. På denne måten gir vi barna opplevelser og erfaringer gjennom kroppen som bidrar til kroppsbevissthet og grunnleggende trygghet.
- Vi bruker gymsal hver måned.
- Eget tilbud om vanntilvenning for skolestarterne i regi av Larvik kommune/Larvik Svømmeklubb.
- Vi arrangerer «Tun vinterleker» og «Tun sommerleker» for barna i Kvelde og Hvarnes.
- Vi tilegner oss gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kost, hygiene, aktivitet og hvile.
- Vi fokuserer på at måltider skal være hyggelige språkfremmende opplevelser for barna.
- Dagsrytmen er lagt opp slik at vi følger barnas behov for mat, hvile og søvn.

Huskeliste for voksne:

- Vi setter i gang frydefulle aktiviteter med fult og fart som pirrer barnas nysgjerrighet, appellerer til deres sanser, og gir glede og spenning.
- Vi legger til rette for medvirkning, utfordringer, mestring og læring – være i «FLOW».
- Vi er positive rollemodeller som bidrar gjennom egen deltagelse, egen væremåte og praksis.
- Vi tar barnas innspill på alvor, er åpne for barnas regler og ideer, og evner å justere våre opplegg etter dem.

Tradisjoner og merkedager i Tun barnehage

Fastelavn & karneval

I februar er det fastelavnstid og karneval i barnehagen. Vi ønsker å ta vare på tradisjonen vår, skape glede og kreativitet. En viktig del av prosessen er at barna deltar aktivt sammen med de voksne på forberedelser og utsmykking. Vi baker boller, pynter fastelavnsris og «katter» og øver på karnevalssanger.

Påskeforberedelser

Våre påskeforberedelser starter i månedsskiftet mars/april. Vi formidler tradisjoner rundt påsken og påskebudskapet på en enkel måte, tilpasset barna. Påskeharen, kyllinger, egg, litt påskepynt og påskehistorier hører også med i vår formidling. Vi snakker også om at våren nærmer seg med spiring og nytt liv.

Dugnad

I månedsskiftet april/mai er det dugnad i barnehagen. Dugnaden er en sosial sammenkomst hvor små og store jobber side om side. Foreldre og personalet blir enige om hva som bør prioriteres. Sammen bidrar vi til trivsel og hygge i barnehagen. Vi samarbeider med FAU om dugnad i barnehagen.

17. Mai

Tidlig i mai forbereder vi oss på nasjonaldagen vår. Vi synger nasjonalsangen, forteller historier og snakker om flagget vårt og 17. mai tog.

Både i Kvelde og Hvarnes har barnehagen tradisjon for å gå i barnetoget 17. mai. Barn og foreldre går sammen bak barnehagens fane. 17. mai komiteen ved Kvelde skole og Hvarnes skole er ansvarlig for arrangementet.

Dagsturer for de eldste

I mai/juni gjør vi litt ekstra stas på «skolestarterne» våre og reiser på dagstur. Mer informasjon om opplegg rundt «skolestarterne» og dagstur fås på avdelingene for de eldste barna.

Sommerfest

Før St. Hans har vi sommerfest i barnehagen for barn og foreldre. Sommerfesten markerer barnehageårets slutt, og at det snart er ferie.

Tun marked og Høstbasar

I september arrangerer vi Tun marked (Kvelde) og Høstbasar (Hvarnes) i barnehagen. Vi inviterer barn, foreldre, familie, venner, bekjente og sambygdingene til markedsdag i barnehagen. Det er leker og aktiviteter for barna, salg av grønnsaker og hjemmebakst fra våre salgsboder. I tillegg har vi loddsalg og bruktmarked med kjøp og salg av diverse barneklær og barneutstyr. Vi samarbeider med FAU og Bydekvinnelaget om dette arrangementet.

Vennskapsdag og vennskapsuke

24. oktober markerer vi FN-dagen i barnehagen. Dette er starten på vår vennskapsuke. Vi tar opp spørsmål om vennskap, inkludering, fellesskap, toleranse, likheter og ulikheter i verden.

Lucia

Før vi tar julefri inviterer vi barn og foreldre til Lucia i barnehagen. Vi tar en liten pust i bakken, stresser ned og koser oss litt ekstra på formiddagen.

Kirkebesøk

En av de siste dagene før jul går barna i Kvelde på kirkebesøk til Kvelde kirke. Vi tenner lys, dramatiserer Juleevangeliet og synger julesanger sammen med Kvelde barnehage og presten.

Nissefest

En av de siste dagene før jul er det nissefest i barnehagen. Vi går rundt juletreet og synger kjente og kjære julesanger, spiser nissegrøt og får besøk av nissen med familie.

Foreldrekaffe

Gjennom året inviterer avdelingen barn og foreldre til foreldrekaffe.

Bursdagsfeiring

Når barna fyller år lager vi bursdagsfest på avdelingen. Vi henger opp flagget og har egen bursdagssamling til ære for jubilanten.

**«Det du tror om meg
slik du er mot meg
hvordan du ser på meg
hva du gjør mot meg...
slik blir jeg»**

Årsplanen er godkjent av Samarbeidsutvalget i Tun barnehage